

1. Is Nehemia aan het opscheppen?

'Jij zit te vissen!' Zo zeggen we dat toch weleens tegen elkaar? 'Jij zit te vissen! Jij wil graag een complimenten, even horen hoe goed je het gedaan hebt.' En eigenlijk vinden we dat dat niet kan: vissen.

Ik moet u heel eerlijk zeggen, dat gevoel kreeg ik eerst ook een beetje bij Nehemia. Als hij dat zo schrijft, in vers 19: 'Gedenk mij, mijn God, ten goede al wat ik aan dit volk gedaan heb.' Is Nehemia niet ook een beetje aan het vissen? Is het niet een beetje opschepperig van Nehemia? 'Kijk eens, wat ik gedaan heb!' Moet God dan persé laten weten dat Hij zo blij met Nehemia? Is dit een omgekeerde Dankdag: God die dankbaar is voor wat wij doen, in plaats van dat wij dankbaar zijn voor wat GóD doet?

Met die vraag ben ik een tijd bezig geweest. Maar dat is het mooie van bijbelstudie: als je daarmee bezig bent, dan ga je steeds meer ontdekken wat dit bijbelgedeelte ons te zeggen heeft. Want de Bijbel is niet zomaar een boek, de Bijbel is door Gods Heilige Geest geïnspireerd, God Zelf spreekt door die woorden.

2. Wat vindt hij niet belangrijk?

Wat wil Nehemia?

Nou, eerst maar even andersom: wat wil hij NIET? Wat is er níét belangrijk voor hem? Ten eerste is het voor hem niet belangrijk om rijk te worden.

Nehemia is benoemd tot landvoogd, lezen we in vers 14. Twaalf jaar lang is hij

gouverneur van Juda. En hoe ging dat in die tijd? Als je ergens een hoge positie kreeg, dan gebruikte je die periode om rijk te worden, zodat je de rest van je leven je schaapjes op het droge had. Hoe is dat in onze tijd? Misschien dat je niet zo rijk wordt van een hoge positie bij de overheid, maar in het bedrijfsleven gaat het precies hetzelfde. Je bent een tijdje topman, in die tijd moet je je slag slaan. Vreemd is dat: mensen beginnen vaak vanuit een soort idealisme. Maar gaandeweg ebt dat idealisme weg, en ga je genieten van de voordelen die je hebt, als je leiding geeft. Gaandeweg kan het egoïsme binnensluipen in je leven, in je hart. Je begon zo goed, maar blijf je ook op koers?

Wat zegt Nehemia? Zijn voorgangers graaiden, 'maar', zegt hij aan het eind van vers 15: 'ik heb zo niet gedaan uit vrees voor God'. Dat woordje 'vrees', daar hebben we het weleens vaker over gehad, dat is geen angst, maar een heel diep ontzag voor God. Nehemia is het zich héél diep bewust: 'GóD heeft mij hierheen gehaald, GóD heeft mij een taak gegeven, de taak om Zijn stad op te bouwen, de stad Jeruzalem, de hoofdstad van Zijn volk, waar Zijn tempel staat! Ik ben bezig met GóDs werk, zou ik mij dan gaan verrijken?!'

Nehemia wil niet rijk worden. Hij wil ook geen machtspolitiek voeren, dat is het tweede wat hij niet wil. Hij zegt in vers 15: 'De vorige landvoogden legden het volk zware lasten op. Zelfs hun knechten gedroegen zich als

heer en meester over het volk.' Zo wil Nehemia het níét! Hij wil niet héérsen, hij wil díénen!

Maar het derde wat hij óók niet wil, dat is: in de gunst komen van het volk door alleen te doen wat de mensen willen. Als het moet kan Nehemia een vuist maken, en ingaan tegen alles en iedereen. In ditzelfde hoofdstuk, net hiervoor, is hij nog flink tekeer gegaan tegen de rijke elite die de armen uitbuit in een tijd van financiële crisis. Als Nehemia alleen maar cadeautjes zou uitdelen om populair te zijn, dan zou er staan: 'Mensen, gedenk mij om alles wat ik voor jullie heb gedaan.'

Maar dat staat er niet. Nehemia zegt: 'Heer... wilt U aan mij denken om alles wat ik gedaan heb voor Uw volk.'

3. Wat is centraal voor Nehemia? Wat God van hem vindt!

Nehemia wordt voortdurend beschuldigd en zwart gemaakt door zijn tegenstanders. Sanballat en Tobia en Gesem, die

lopen te stoken dat Nehemia een opstand wil beginnen tegen de koning van Perzië, zij verspreiden roddels dat Nehemia alleen maar zijn eigen koninkrijkje wil stichten, dat het hem gaat om geld, om macht, om populariteit. En hier zegt Nehemia: 'De feiten liggen anders. Ik heb nooit de belasting geheven die mijn voorgangers geheven hebben. Ik heb 'nooit het brood van een landvoogd gegeten', oftewel:

'waar ik recht op had, ik heb ervan afgezien.' Ik heb geen land in eigendom genomen of gekregen. Nee, wat heb ik gedaan? Ik heb uit eigen zak gezorgd voor alle 150 Joden die leiding gaven, én ook voor de gasten die van buitenaf kwamen. Ik zorgde ervoor dat ze altijd genoeg te eten hadden, en dat er altijd genoeg wijn was. Ik ben altijd royaal geweest. En nu bid ik: 'Heer... denk aan mij, om wat ik gedaan heb.'

In die éne zin laat Nehemia zien wat voor hem belangrijk is. Niet het geld, niet de macht, niet de populariteit van het volk, en zelfs niet wat zijn vijanden allemaal over hem beweren. Voor Nehemia télt dat niet. Maar wat dás te belangrijker voor hem is, is wat GóD van hem vindt!

Dáárom dit gebed: 'Gedenk mij, mijn God, ten goede alwat ik aan dit volk gedaan heb.' Het is geen trots gebed, het is niet pocherig of arrogant, nee, het is een nederig gebed. 'Gedenk me, Heer, alstublieft, ten goede! Want ik heb het voor U gedaan!'

Juist door dit gebed laat Nehemia zien dat hij nooit de hoofdlijn uit het oog is verloren. GóD heeft hem geroepen, GóD heeft hem naar Jeruzalem gebracht, GóD heeft ervoor gezorgd dat hij gouverneur werd, GóD heeft hem gebruikt om Jeruzalem op te bouwen, en nu komt Nehemia weer terug bij God, en hij zegt: 'HERE, dit heb ik gedaan. Kijk maar! U weet het Zelf! Denk alstublieft aan mij, ten goede!' God staat centraal, helemaal, van het begin tot het eind!

4. Dankdag: God staat centraal!

En dat is nou precies de centrale boodschap van de Dankdag voor gewas en arbeid. Góð heeft ons het gewas gegeven, de oogst. Hij is Degene die ons het voedsel geeft. Als we denken: 'Ja, maar ik heb er toch voor gewerkt? Ik heb het toch verdiend?' dan gaat het mis: dat je jezelf in het middelpunt. 'Ik heb hard gewerkt, ik heb er recht op!' Nee, we hebben helemaal nergens recht op. Zelfs het feit dat we kunnen werken is een geschenk van God, of dat nou betaald werk is of vrijwilligerswerk, of je nou buitenshuis werkt of in je gezin, of je je nou inzet voor je familie of voor je buurt of je kerk, voor al die soorten werk geldt hetzelfde: het is een vóórrecht om het te mógen doen. God heeft je ervoor geroepen, God heeft je er kracht voor gegeven. Daarom danken we vandaag voor gewas en arbeid. Zodra je zélf in het middelpunt komt te staan, dan komen verkeerde drijfveren naar boven: rijkdom, macht, aanzien, populariteit.

Juist de Dankdag helpt ons om álles in ons leven te zien in het goede licht, het licht van God. Hij roept ons, Hij geeft ons kracht, en het gaat erom dat we leven vanuit een diep respect voor Hem, en een warme verbondenheid met Hem.

5. Zo wordt Dankdag tot Geefdag

Merkt u dat Dankdag daarmee automatisch ook tot een Geefdag wordt? Juist als je beseft: 'Het gaat niet om mij. Góð roept mij, ik ben Zijn dienaar, ik ben Zijn ambassadeur,' dan gééf je! Je geldt dat we krijgen, het is niet van ons. Het is van God, en Hij zegt: 'Doe ermee wat Ík ermee zou doen, als Ik in jouw schoenen stond.' De tijd die we krijgen, het is Góðs tijd. We zijn instrumenten in Zijn hand, in ons leven mogen we Hem vertegenwoordigen.

En als we kijken naar God Zelf, wat valt dan op? Is het niet, dat God Zelf een gevende God is? Johannes 3: 16, dat is die ene tekst waarin het héle Evangelie is samengevat: 'Zó lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon GEGEVEN heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren zou gaan, maar het eeuwige leven zou hebben!' God gaf het liefste wat Hij had: Zijn eigen Zoon, om ons te redden uit de klauwen van de satan, om ons schoon te wassen van al onze zonden, om ons te bewaren voor dood en hel. God gaf Zijn Zoon, om ons eeuwig leven te geven!

En als je in Hem dat leven gevonden hebt, dan ben je zó dankbaar, dan gaat het eigenlijk vanzelf! Dan ga je geven! Die eerste christengemeente in Jeruzalem, die doet dat heel spontaan: ze hebben alles gemeenschappelijk. 'Heb jij geen jas? Ach, neem die van mij maar! Ik heb er nog een!' 'Heb je vanavond geen eten? Kom maar bij ons, schuif maar aan!'

Als de antenne van je leven zuiver afgesteld is, zuiver gericht is op God, dan gaat het niet meer om je eigen

macht, en je eigen rijkdom, en al die dingen van jezelf. Dan gaat het er alleen maar om wat God van je denkt, net als bij Nehemia. En dan ga je vanzelf delen. Omdat je in dienst staat van een royale God.

6. Wie geeft, lijkt op God!

Kort na de Tweede Wereldoorlog lag Europa voor een heel groot deel in puin. Eén van de meest aangrijpende dingen was, dat zoveel kinderen wees waren geworden. Veel kinderen zwierven door de straten van de steden, zonder onderdak, zonder eten.

Op een ochtend reed een Amerikaanse soldaat door de straten van Londen, op weg naar zijn legerkamp. Toen hij een hoek om kwam, zag hij een jongetje staan, voor de etalage van een bakkerij. Hij stond helemaal met zijn neus tegen het glas. Binnen was de bakker bezig om deeg te kneden, om donuts te maken. De jongen stond zomaar stil te kijken, hij volgde elke beweging van de bakker. De soldaat stopte en hij stapte uit zijn jeep. Zachtjes liep hij naar de jongen toe, en binnen in de bakkerij zag hij hoe er net een heel bakblik met verse donuts uit de oven kwam. Een heerlijke geur kwam uit de winkel, terwijl de donuts lagen te dampen op de plaat. De soldaat hoorde hoe het jongetje zachtjes kreunde.

De soldaat zag wel aan het jongetje dat het een wees moest zijn, en hij vroeg: 'Jongen, wil jij er één?' De jongen keek stomverbaasd. 'Ja, graag! Heel graag!' De Amerikaan stapte naar binnen en kocht een hele zak vol donuts. Hij kwam weer naar buiten, waar het jongetje stond, in de koude ochtendmist. Hij lachte, gaf de zak aan het jongetje, en zei: 'Alsjeblieft.'

Toend e slodaat zich omdraaide en weer naar zijn jeep wilde lopen, voelde hij dat het jongetje aan zijn jas trok. Hij keek om en zag het jongetje staan, met grote ogen. Heel zachtjes vroeg hij: 'Meneer.... bent u God?'

Dat is het, gemeente! Wanneer lijk je nou het meest op God? Wanneer leef je nou het meest in lijn met God? Wanneer ben je nou het meest Zijn ambassadeur? Als je geeft! Als je deelt, van je tijd, van je geld, van je mogelijkheden.

Nehemia trekt een rechte lijn. God heeft hem geroepen. En nu is er maar één ding belangrijk: wat God van hem denkt. Wij zijn hier bij elkaar om te danken, omdat we beseffen: alles wat we hebben, we hebben het aan God te danken.

En juist omdat we beseffen dat alles in ons leven van God is, zullen we géven, zullen we délen. 'Maak Dankdag tot Geefdag', dat is het motto van de Nationale Voedselactie van Dorcas.

Wie dicht bij God leeft, gééft. Want als er één royaal is, dan is het God wel.

'Meneer... bent u God?'

Lijkt u, lijken wij op God?

Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 62 80, c.m.van.loon@freeler.nl